

Nr 16.

Af herr **Ekman, Carl Gustaf**, om ändring af §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

Under många föregående år har frågan om omröstningssättet i Riksdagens kamrar varit före i Riksdagen. Vid icke så få tillfällen har därvid majoritet ernåtts i Andra kammaren för yrkandet om införandet af öppen omröstning. Så skedde år 1891, 1896, 1903 och 1909, sistnämnda riksdag utan votering.

De hufvudskäl, som man, och detta enligt min mening med rätta, anfört för att motivera en öfvergång till öppet omröstningssätt, ha varit, att det sistnämnda ur principiella synpunkter äger afgjorda företräden framför det slutna. Riksdagens förhandlingar äro offentliga, diskussionsinläggen tagas till protokoll och riksdagsmannens åtgöranden i denna hans egenskap anses allmänneligen böra utföras under öppet ansvar. Under sådana förhållanden finner man det inkonsekvent och olämpligt att själfva röstafgifningen sker med slutna sedel. Norge, Danmark, England, Tyskland, Frankrike, Österrike, Ungern, Italien, Schweiz, Holland, Belgien, Nordamerikas Förenta stater, med ett ord, nästan alla stater med ett mera utveckladt och i olika afseenden högt stående parlamentariskt arbetssätt tillämpa också det öppna omröstningssättet. Någon särskild anledning för Sverige att behålla det slutna omröstningssättet låter sig ej heller påvisas.

Efter tillkomsten af det proportionella valsättets införande har, synes det, ytterligare anledning uppstått att införa öppet omröstningssätt i Riksdagen. Det är efter vissa stora politiska hufvudlinjer sammanslutna valmansgrupper, som numera utse representanter för just dessa hufvuduppfattningar. Det bör då vara naturligt att de väljande äga tillfälle att följa sina representanters vota. Sin röstafgifning bör riksdagsmannen vara beredd att motivera. Däremot synes han böra vara skyddad för misstroende. Att hittills fall förekommit, därvid sistnämnda känsla förefunnits och tagit

sig uttryck, enskildt och offentligt, gentemot riksdagsmäns röstafgifning, därpå äga äfven de senare åren icke få exempel.

På grund af hvad sålunda anförts får undertecknad hemställa,

att Riksdagen måtte såsom hvilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande förslag till ändrad lydelse af §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

§ 60.

När ärendet — — — — — därom tillåtas.

Omröstningen skall ske öppet och medelst namnupprop. Befinnas i mål, där blott enkel pluralitet erfordras, de afgifna rösterna lika delade, nedlägga talmannen i en därtill afsedd rösterna en jasedel och en nejsedel, båda lika samt hvar för sig slutna och hoprullade, och afgöres då omröstningens utgång genom den sedel, som en af kammarens ledamöter på anmodan af talmannen ur rösturnan upptager.

§ 65.

När i fråga — — — — — Riksdagens beslut.

Om vid sammanräkningen af de afgifna rösterna dessa befinnas lika delade, nedlägga Andra kammarens talman i en därtill afsedd rösterna en jasedel och en nejsedel, båda lika samt hvar för sig slutna och hoprullade, och afgöres då omröstningens utgång genom den sedel, som en af Andra kammarens ledamöter på anmodan af talmannen ur rösturnan upptager.

§ 75.

Vid alla val, hvilka alltid skola ske med slutna sedlar, iakttages — — — — — erfordras.

Stockholm den 25 januari 1912.

Carl G. Ekman.
Eskilstuna